

PÉLDAÉRTÉKŰ ALTERNATÍV GAZDÁLKODÓK

Javaslatok az európai mezőgazdaság környezeti és gazdasági fenntarthatóságának biztosítására, Dr. Molnár Mariann, 2023. Letöltés: bit.ly/AlternativMezogazdasag

RALF WASSMANN, SUSANN HANAUER

Wassmann Biodinamikus Borászat

www.weingut-wassmann.com
info@weingut-wassmann.de

Tanúsítás: Biokontroll, Demeter

Tagság: Biodinamikus Közhasznú
Egyesület

Hogyan kezdtünk el gazdálkodni?

A férjem Ralf az egyetemen szőlészetet, borászatot tanult, és mint italtechnológus végzett. Mindig is saját birtokban gondolkodott, de ezt sajnos otthon Németországban nem lehetett megvalósítani. A gyakornoki ideje alatt kiküldték permetezni, és közben egy rovarirtóval már lefújt darázs megcsípte, ami úgy megdagadt, hogy orvoshoz kellett mennie. Azóta tudjuk, mennyire veszélyesek ezek a szerek. Pár évvel ezután Villányban kirándultunk, mert azt olvastam, hogy ott található a legjobb portugieser. Ott aztán mikor hallották, hogy Ralf is szeretne saját birtokot, azonnal mutattak nekünk házakat, szőlőket, pincéket, és mi három nap múlva bele is vágtunk a szőlészet megalapításába. Ez 1997-ben novemberben volt, és végül 1998 márciusában költöztünk Magyarországra. Átvettünk egy konvencionálisan művelt öreg parcellát és átváltunk bió termelésre. Akkor még senki sem tudta, hogy lehet a tanúsítást hivatalossá tenni, végül 2002-ben végre megtaláltuk a megfelelő céget, és azóta van minősítésünk.

Technológiai megfontolásaink

Amikor elkezdtünk gazdálkodni a Villányi borvidéken még senki nem tudta, mi a bió vagy a biodinamikus. Akkor nem volt internet ezért minden nagyon lassan indult. 2007-ben ismerkedtünk meg az első biodinamikus gazdálkodókkal Bátaszéken, azóta oda járunk, és együtt készítjük a biodinamikus preparátumokat. A Demeter minősítést 2011-ben igényeltük a Biodynamic Federation – Demeter International e.V. útján. Már első perctől fogva nem tudtuk volna elképzelni, hogy mérgezzünk. Számunkra világos volt, hogy ez az út sehova se vezet. Nem így voltunk nevelve, sem a bió, sem a biodinamika nem volt kérdés számunkra. Észrevettem, hogy a biodinamikus borok, nemcsak finomak, hanem érzelmileg is hatnak.

A másik fontos szempont a preparátumok használata. A tehénszarvban érlelt humusz preparátumot tavasszal esővízbe keverjük, majd kijuttatjuk ezzel gyógyítjuk a talajokat. A műtrágyahasználat mindenhol lerontotta a termőtalajokat, és ezeket így tudjuk helyrehozni. A kvarcliszt-preparátumot ősszel is kijuttatjuk, ha szükséges, és tapasztalataink szerint a termés beéréséhez is hozzájárulnak. Végül pedig biodinamikus komposztpreparátumot használunk, ami cickafarkból, kamillából, pitypangból, macskagyökérből, és csalánból készül. A preparátumok miatt más a bió és más a biodinamikusan előállított szőlő.

Termelési módszereink

Már vannak olyan biodinamikus gazdák, akik nem metszenek, de mi azért még alkalmazunk metszést a szőlészetben. A FIBL (Forschungsinstitut für biologischen Landbau) által engedélyezett 10 növényvédelmi szerből mi csak kettőt, rezet és ként használunk a szőlőtermesztés során, a pincében pedig minden engedélyezett segédanyag vagy borkezelési anyagból csak egyet használunk: a ként, de mindig van olyan borunk is, ami kén nélkül készül. A környékünkön csupa kis parcella van, átlagban 1000 négyzetméteresek. Ennek köszönhetően nagyon mozaikos a táj, mindenütt apró házak, sövények, fák, kis konyhakertek és még elvadult területek is váltják egymást. Van, aki már fügét, olivát és gránátalmát is telepített. Ez a váltakozó flóra nagyon előnyös a számunkra. Mi is telepítettünk már gyümölcsfákat. A sorköztöket egész nyáron át virágzó növényekkel vetettük be, amit nem kaszálunk, csak hengereljük, így a területen rengeteg beporzó rovar található. A talajtakarás nálunk folyamatos, a tavalyi aszályos évben semmilyen talajmunkát nem végeztünk. Ennek köszönhetően szép volt a termés és mire jött az eső, az megerősítette az új tőkét. A szőlőt egyébként szeptemberben mindig behálózunk, mert csak két kis parcellán dolgozunk, de azért toleráljuk a kisebb károkat is, mert úgy gondoljuk, hogy ez a normális. Mindenféle állat bejár a területünkre, és ez így jó.

A gyártás során azonban semmilyen külső inputot nem alkalmazunk. A pincénk teljesen hagyományos, öreg, földbe ácsott és téglával kirakott helyiségek, nincs bennük sem beton, sem klíma, mégis kiválóan klimatizáltak. Nagyon kevés ener-

giát használunk. A házunkon napkollektor van, az esővizet gyűjtjük és víztakarékos megoldásokat alkalmazunk. Törekszünk arra, hogy könnyű palackokba töltsük a borainkat, és hogy minél egyszerűbb címkéket használjunk. Kezdetől fogva elkerültük az ezüst, és arany színeket, mert nekünk nem a presztízs a lényeg. Vannak már fűből gyártott papírok is, jó lenne, ha majd itthon is elérhetőek lennének. A bort pedig fahordókban készítjük el. Van olyan hordónk, ami már 15 éves.

Módszereink kihívásai

A klímaváltozás szőlőkre gyakorolt hatásairól nemrég kaptunk egy tanulmányt és be kellett látnunk, hogy a megfelelő alkalmazkodáshoz muszáj elkezdünk fákat ültetni. Az még kérdés, hogy az árnyékot hogyan tudjuk biztosítani, mert ez nem olyan egyszerű, hogy majd kivágunk egy sort és ültetünk fákat. Ez nagyon meg kell gondolni és gazdaságilag is működnie kell. Ausztriában ezt már pár éve csinálják, főleg azért, hogy a monokultúrákat biodiverz rendszerekké alakítsák át. Nálunk is van a sorok végén lehetőség a sövény- és fatelepítésre, és fontolóra vesszük a gyógynövények betelepítését is a szőlőtőkék mellé. Németországban a vegyi lobbik okoznak sok bajt a biotermelőknek. Tönkre akarják tenni az ágazatot. Az egész növényvédő ipar csak a megfélemlítésre épül, teljesen elrugaszkodott a valóságtól, és emiatt sajnos minden iskolában és egyetemen csak az ipari rendszereket tanítják. A legtöbb ember már nem is mer belevágni az alternatív termelésbe.

Gazdasági fenntarthatóság

A kis birtok csak akkor kifizetődő, ha termék minősége tényleg kiváló. Mindig az volt a cél, hogy a legmagasabb minőséget, a lehető legmagasabb árres biztosításával érjük el. De néha kompromisszumot kell kötni. Minden más biotermék drágább, mint a konvencionális termékek, de a bornál ez nem így van, ott a piac teljesen más-képp működik. Ebben a szektorban sokat számít a presztízs, a név, a márka. Mi nem vagyunk erősek a marketingben, ezt a kereskedőkre hagyjuk, inkább a termelésre és a feldolgozásra koncentrá-lunk. Több éve dolgozunk egy budapesti kereskedővel, akinek a szortimentjében benne vagyunk, és így egész Európában népszerűsíti a borainkat. Emellett próbálunk többet exportálni, mert a magyar piac nagyon visszaesett Covid óta. Az elmúlt években sokat adtunk el az USA-ba és Kanadába, de örülnénk annak, ha inkább a közelbe tudnánk értékesíteni.

A konvencionális gazdálkodásról

A legtöbb bor konvencionális rendszerekben készül, de őszintén szólva nem értjük, miért ragaszkodnak az emberek ezekhez a módszerekhez. Minden második sort megforgatnak, ezért csak a fele füves, de azt is állandóan nyírják, mint a golf-pályát. Még a bioszőlészetben is mindig kaszálnak, hogy szép legyen. Nemrég egy doktori kutatásban vizsgálták nálunk a talajokat. Ezt összevetették egy konvencionális és egy integrált biotelep talajának vizsgálatával. A kutató csak nálunk tudott

„A földet nem a szüleinkről örököltünk, hanem a gyerekeinktől kölcsön kaptunk.” – Sitting Bull

saját erőből egy másfél méteres mintagödröt ásni sima ásóval. Ez is bizonyította nekünk, hogy csak a holisztikus biodinamikus rendszereknek van értelme. Úgy gondoljuk, hogy van esély arra, hogy más módszereket is alkalmazzanak a gazdák, de ahhoz az oktatást, képzést kell átalakítani. Már az iskolákban tanítani kellene a biót ahhoz, hogy az egész társadalom máshogy gondolkodjon, és ne engedjék meg az ipari termelést.

Nézeteink, módszereink alkalmazhatósága

A Balaton környékén pár éve átállt egy 70 ha-os területtel rendelkező konvencionális gazdálkodó a biodinamikus rendszerre. Chilében van 1000 hektáros biodinamikus szőlészet-borászat. Semmi akadálya nincs, ez csak tudás, akarat kérdése, semmi más. Mindig azt szoktam mondani: a kockázat nem nagyobb egyik rendszerben sem, mert a konvencionálisban is, a bióban is tudnom kell, hogy milyen betegségekre, milyen szert lehet alkalmazni, milyen dózisban, és az applikáció technológiáját is ismerni kell, hogy milyen fuvókával, milyen nyomással, milyen távolságról dolgozzunk. Csak amikor ez a négy dolog összejön, csak akkor sikeres a védekezés. Tehát végül is

hozzáállás kérdése, hogy ki, milyen rendszerben termel. Érezni kell a felelősséget, hogy nem ártok, árthatok a földnek, a környezetnek, a víznek, a levegőnek, a flórának, a faunának. Sajnos úgy látszik, hogy a legtöbben nem nagyon érzik ezt a felelősséget. Ezen kéne változtatni.

További céljaink

- Packing bottle technológia megismerése (palack formájú karton, belül zacskózott bor).

Javaslataink

- Nem lenne szabad nehéz palackokat használni és jó lenne, ha mindenhol egységes lenne a palack, mert akkor újra lehetne hasznosítani az üvegeket.